

A 1ek. Tanács nélkül

Az új közigazgatási törvény harmadik esztendeje

(A Délmagyarország munkatársától.) Ideste-
va három esztendeje, hogy életbelépett az új
közigazgatási törvény és máról-holnapra meg-
változtatta a régi, megszokott közigazgatási
rendet. Régi, megszokott, szinte patriarchális
színeket mosott ki a városigazgatás életéből,
igaz, hogy ezeket új színekkel akarta pótolni,
de az új színek nagyon szürkék, nagyon hide-
gek és bizony erősen elszürkítettek mindent
maguk körül. A legjobban a tek. Tanács hiány-
zik és azok az emberek, akik a Tanácsban nót-
tek közigazgatási nagyságokká: a tanácsnok
urak. Hiába maradt meg a cím, a titulus, ha
az állás lényege más ebben az új rendben. A ta-
nácsnok urakból referáló tisztviselők lettek és
egyénségük észrevételül beleolvadt a polgár-
mester kiterjesztett hatáskörébe. Ma már csak
egy akarat van a városházán, a polgármesteré
és az alkalom, a lehetőség is hiányzik, hogy ez
az egyetlen akarat összemérközhessen más aka-
ratokkal, mint ahogyan összemérközhött és ke-
mény csatákat vívott, nyert, vagy veszített a
tek. Tanács elmúlt idejében.

Az eltelt esztendő kiformálódott eredmé-
nyei már jól megmutatják, hogy mi jó van
az új rendszerben és mi volt jobb a régi-
ben. De megmutatják azt is, hogy milyen új rend-
szer lenne a réginél is, az újnál is jobb.

Ezekkel a kérdésekkel kopogtattunk be a
város néhány vezető tisztviselőjéhez és itt kö-
zöljük a kérdéseinkre kapott válaszokat:

Dr. Somogyi Szilveszter polgármester

— Az új közigazgatási rendszer életbeléptetésé-
nek és alkalmazásának első pillanatában látszott
már, hogy

a törvény alapvető tévedése a tanácsai in-
tézmeny megszüntetése.

A városigazgatás természetének ismerői az első
pillanattól kezdve tudták, hogy ez az új rendszer,
amely azt jelenti, hogy az ügyosztályvezető tiszt-
viselők minden ügyüket a polgármesternek refe-
rálják, nem célszerű, sőt káros következmények-
kel jár, hiszen a város főtisztviselőinek érdeklő-
dését saját ügyosztályuk keretei közé szorítja és
így mindenki csak annyiról tud, amennyihez sa-
ját ügyosztályának valamilyen köze van. Lehetnek
nagy, életbevágóan fontos városi ügyek, amelyek-
ről a referens és a polgármesteren kívül egyet-
len főtisztviselő sem tájékozódhatik, sőt, nem is
tudhat. A törvénynek ezt a veszedelmes hiányos-
ságát a referáló ülések bevezetésével igyekeztem
pótolni, de tudomásom szerint ilyen módon véde-
keznek ellene a többi városok is. A referáló ülé-
sek bevezetésével legalább formailag visszaállí-
tottuk a régi tanácsai rendszert, a vezető tisztvisé-
lők most egymás jelenlétében ismertetik saját
ügyeiket és így azokról tudomást, tájékozódást sze-
rezhetnek a többiek is.

— A törvény intenciója tulajdonképpen nem az
volt, hogy a kisgyűlés vegye át a megszüntetett
városi tanács szerepét, a kisgyűlésnek a törvény
más szerepet szánt, de az élet, a gyakorlat meg-
mutatta, hogy a kisgyűlésnek kell betöltenie a ta-
nács szerepét. A közigazgatási bíróság számos
ítélete terelte már azokat a tanácsai ügyeket is a
kisgyűlés hatáskörébe, amelyek a törvényhozók
akaratát, illetve elgondolását szerintem nem tartoz-
tak volna a kisgyűlés hatáskörébe.

— Az új közigazgatási törvény vezette be azt
a rendszert, hogy a tisztviselőket élethossziglan
választja a közgyűlés, tehát nem csak a legköze-
lebbi tisztújításig szól a választás. Ezt a rendszert
helyesnek tartom, mert függetleníti a tisztviselő-
ket a szeszélyesen változó hangulatok következmé-
nyeitől. Igaz, hogy

ez a választási rendszer nem nyújt lehető-
séget a be nem vált tisztviselők föléseré-
lésére,

de ilyen tisztviselők mindig voltak akkor is, amí-
kor a tisztújítás módját nyújtott volna a cserére,
a leváltásra, azonban soha, vagy csak a legrit-
kább esetben történt meg, hogy a közgyűlés ki-
buktatott valakit az állásából.

Dr. Pálffy József polgármesterhelyettes

Véleményem szerint nem volt szerencsés gon-
dolat a tanácsai intézmény eltörlése. A közigazga-
tási szervezet természeténél fogva megkívánja,
hogy legyen állandó tanácskozó testülete, mert hi-
szen a közigazgatás olyan sokoldalú, mint maga az
élet. Rengeteg kérdés merül föl állandóan és ezek-
nek a különböző kérdéseknek több oldalról való
megvitatása elsőrendű közérdek. Közérdek az is,
hogy a város vezető tisztviselői a közigazgatási
élet minden felmerülő problémájáról állandóan
tudjanak, alaposan ismerjék ezeket a problémákat
és ismerjék a megtörtént intézkedéseket.

— Gyakran megtörténik, hogy egyik, vagy má-
sik városi ügyosztály vezetője szabadságra megy,
vagy megbetegszik, fontos tehát, hogy az így gaz-
dáltnál vált ügyosztály vezetését azonnal átve-
hesse olyan vezető tisztviselő, aki ismeri az osz-
tály ügyeit. Az új törvény alapján bevezetett rend-
szer ezt lehetetlenné teszi, egy-egy ügyosztályve-
zető számára minden más ügyosztály terra in-
cognita, amellyel nehezen boldogul, aminek föltét-
lenül kárát vallja a közérdek. A tanácsai intéz-
mény megszüntetésével az új közigazgatási tör-
vény a városok polgármestereire, ha azok lelki-
ismeretesen akarják a hatáskörükbe utalt összes
kérdéseket intézni, olyan súlyos terhet ró, hogy
össze kell omlaniuk alatta. Szegeden évente átlag
negyvenezer a tanácsai ügy, ugyanannyi körülbe-
lül a más közigazgatási ágazatokból származó
ügyek száma, egy ember pedig képtelen ezt a ha-
talmatlan munkamasszát elvégezni kifogástalanul.
Nincs az a kiváló elme, amely emlékezne minden
megjelent rendeletre, vagy törvényre, aki a
fejében tarthatná az összes korábbi intézkedése-
ket, határozatokat. Amíg megvolt a tanács és
rendszeres üléseket tartott, ha akármilyen kérdés
merült föl, mindig akadt valaki, aki emlékezett
a szükséges előzményekre. A tanácsai intézmény
megszüntetése mellett az volt a főérv, hogy az
ügyintézés behatóbb lesz, ha a felelősség egyetlen
embert, a polgármestert terhel. A tanácsai intéz-
mény megszüntetésének éppen ellenkező lett a kö-
vetkezménye, ami természetes is, mert hiszen az
ügyintézés ezelőtt nem egy ember, hanem az ös-
szes vezető tisztviselők ellenőrzése alatt állott.

— Az új közigazgatási törvény

az ügyek intézésétől elzárta a nyilvános-
ságot, aminek helyessége — meggyőződés-
sem szerint — erősen vitatható.

Hosszu közigazgatási pályámon szerzett tapaszt-
latom szerint a közigazgatás sohasem érezte a

DARMOL

A TÖKÉLETES HASAJTÓ

nyilvánosság hátrányát, sőt a közigazgatás lénye-
ge hozza magával, hogy minden kezdeményezés,

minden ügyintézés a legteljesebb nyilván-
osság előtt történjen.

A nyilvánosság ellen azt szokták leginkább fel-
hozni, hogy vannak fontos ügyek, üzleti vonat-
kozásúak, amelyeknek a nyilvánosság kárt okoz-
hat. Erre azt mondhatom, hogy a tanácsai rend-
szer alatt is számtalanszor adódtak ilyen ügyek.
Elyenkor vagy zárt ülésekkel oldottuk meg a
kérdést, vagy pedig megkértük a nyilvánosság
képviselőit, az újságírókat, hogy ne jöjjenek a
felmerült kérdésekről és az újságírók mindig ho-
norálták az ilyen kéréseket.

— A nyilvánosság kizárásának sokkal ártal-
masabb következményei lehetnek, mert hiszen a
sajtó kötelességszerűen érdeklődik az ügyek iránt
és ha titkolózással, elzárkózással találkozunk, ak-
kor sokszor a legjobb akaratára ellenére is hiá-
nyos információk alapján, téves beállításban vi-
szi a nyilvánosság elé a közigazgatás ügyeit. A
tanácsüléseket nem csak a vezető tisztviselők,
hanem a sajtó munkatársai is alapos és állandó
tájékoztatást szerezhetnek a közigazgatási élet
minden mozzanatáról, minden problémájáról, te-
hát szerintem

a nyilvánosság kirekesztése föltétlenül sé-
relmet jelent.

nem annyira a sajtóra, mint inkább a város kö-
zönségére, magára a városra.

— Az új közigazgatási törvényt annakidején
tárgyalták a Városok Kongresszusának polgár-
mesterei választmányai. Ezen a választmányi ülé-
sen én fel is szólaltam a tanácsai intézmény hely-
reállítására érdekében, de a jelenvolt polgármeste-
rek többsége leszavazott. Azzal érveltek, hogy a
tanácsai intézmény megszüntetésével gyorsabbá
vált a közigazgatás, hiszen most az történik, amit
a polgármesterek akarnak. Az egyik polgármes-
ter nyíltan elpanaszolta, hogy azért haragszik a
tanácsai intézményre, mert megtörtént, hogy a ta-
nács leszavazta. A másik azt mondotta, hogy a ta-
nácsüléseken hosszadalmasak az előadmányok,
nincs türelme végighallgatni a hosszadalmas elő-
adót. Ezeknél súlyosabb érveket nem tudtak fel-
hozni a tanácsai intézmény ellen, de hogy a vezető
tisztviselők mennyire érzik a jól bevált intézmény
visszaállításának szükségességét, azt mi sem bi-
zonyítja jobban, mint az, hogy

a legtöbb város már a saját hatáskörében
visszaállította a régi tanácsüléseket,

még pedig referáló ülések formájában. Ezekben
a referáló ülésekben jönnek most össze a vezető
tisztviselők és megvitatják a fölmerülő kérdése-
ket, a különbség csak az, hogy az ilyen formán
visszaállított tanács tagjainak csak tanácskozó
joguk van, de szavazati joguk nincs, mert hiszen
a döntés jogát az új törvény a polgármester szá-
mára tartotta fenn.

— Az új közigazgatási törvény megszüntette
a tisztújítás intézményét is. Most a polgármester
kivételével, akit tíz évre választ a közgyűlés, a
többi vezetőtisztviselőket élethossziglan választ-
ják. Ennek a változtatásnak vannak előnyei, de
vannak hátrányai is. Előnye az, hogy az élethos-
ziglan megválasztott tisztviselők nyugodtabban
élhetnek hivatásuknak abban a biztos tudatban,
hogy nem foszthatók meg állásuktól. Kenyerük-
től politikai okok miatt, vagy ügyes családi kor-
teskedések következtében. Viszont hátránya lehet
ennek az új rendszernek az, hogy

a be nem vált tisztviselők legfeljebb fe-
gyelmi uton távolíthatók el állásuktól,

ha erre különösebb okot szolgáltatnak, ami azon-
ban csak a legritkább esetben történik meg.

— A kisgyűlés, az új közigazgatási törvény
intézménye, szerintem jól bevált. A kisgyűlés
tehermentesíti a közgyűlést, azonban ennek a te-
hermentesítésnek csak akkor van értelme, ha
azokban az ügyekben, amelyekben javaslat, elő-
készítő testület, nem rendez széleskörű vitákat,
nem tárgyalja le az ügyeket éppen olyan részle-
tességgel, mint a közgyűlés. A kisgyűlés hatás-
körét véleményem szerint még jobban ki kellene
szélesíteni, mert még mindig több olyan ügy tar-
tozik a közgyűlés hatáskörébe, amelynek elinté-
zésére a kisgyűlés is alkalmas lenne.

— A közigazgatás racionalizálására ezek a

UTÉVIG

SZENZÁCIÓS REKLÁM-ÁRUSÍTÁS

4°—

Pengőtől
Tírói nadrágok
Nadrágok, Joppék

Saját készítmény.
Elsőrangú kiállítás.

9°—

Pengőtől
Szövet Iskola ruha
Gyermekek télikabát

19°—

Pengőtől
L. Boy kabátok
Öltönyök, Mikádók

Óriási
választék

39°—

Pengőtől
Bőr kabátok
Fekete Paletók

49°—

Pengőtől
Szűrmés Mikádók
L. Paletók

ELSŐRANGU MÉRTÉK UTÁNI SZABÓSÁG FÖLDES IZSÓ ~ KLAUZÁL TÉR